
Политическа декларация, приета от Първата конференция на министрите на държавите членки на Съвета на Европа по въпросите на медиите и новите комуникационни услуги, проведена в Рейкявик, Исландия на 28 и 29 май 2009 г. под надслов „Ново понятие за медиите?“

Политическа декларация, приета от Първата конференция на министрите на държавите членки на Съвета на Европа по въпросите на медиите и новите комуникационни услуги, проведена в Рейкявик, Исландия на 28 и 29 май 2009 г. под надслов „Ново понятие за медиите?“

Министрите на държавите участници в Първата Конференция на Съвета на Европа по въпросите на медиите и новите комуникационни услуги, проведена в Рейкявик на 28 и 29 май 2009 г., правят следната политическа декларация:

» Свободните, независими и разнообразни медии са жизнено важни за демократичното общество. Затова в продължение на много години Съветът на Европа разработва значителен брой норми, чиято цел е защитата на медиите от намеса в дейността им съгласно чл.10 от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ - ETS No. 5). Тези норми също така детайлизират задълженията и отговорностите, които в еднаква степен произтичат от чл.10. Благодарение на постоянното преразглеждане и актуализиране тяхното значение се утвърди във времето, дори и в условията на променящ се медиен пейзаж.

» Начините за събиране на информация и за създаване на съдържание и методите, чрез които те се предоставят и намират, се променят в хода на технологичното развитие. Ползвателите имат готов достъп и създават съдържание за средствата за масова комуникация, ползващи различни комуникационни платформи както за съществуващите, така и за новосъздадените медии или за такива, които са сравними с тях, за подобни на медиите, услуги за масова комуникация или предоставяне на информация. Отношенията между медиите или други предоставящи такива услуги, както и ползвателите или потребителите също се развиват. Следователно моментът е подходящ за преразглеждане на понятието за медии, схващани като някакви форми на масова комуникация, които се разпространяват с помощта на печатни издания или като радиоразпръскване и които се подчиняват на етични норми и редакционна отговорност.

» Както традиционните медии, така и новите предоставящи подобни на медиите услуги за масова комуникация трябва да се стремят да утвърждават и да уважават някакви фундаментални ценности. Новите начини за създаване на съдържание и изразяване, както и търсенето и разпространяването на информация в масова комуникационна среда закрепват, но могат и да застрашат фундаментални права и свободи. Съществуващите норми, които се отнасят до медиите и които са били създадени за традиционните форми на масова комуникация биха могли успешно да се прилагат и към новите услуги и предоставящи услуги. Може обаче да е необходимо приемането на допълнителни насоки към държавите членки. Нещо повече, новите предоставящи услуги трябва да бъдат наясно с техните задължения и отговорности.

4. Обществените медии, като имат истинска редакционна отговорност и институционна

автономия, допринасят за разгръщането на медийното разнообразие и спомагат да се неутрализира рискът от превратното упражняване на власт в условията на висока концентрация на медиите и новите комуникационни услуги. Те са следователно основен компонент на медийния пейзаж в демократичните общества. В една променяща се среда обаче обществените медии се сблъскват с огромни предизвикателства, които биха могли да застрашат самото им съществуване. Трябва да се помисли за възможните отговори на тези предизвикателства.

5. Все повече хора разчитат на Интернет, като на жизненоважно средство за осъществяване на всекидневните си дейности (комуникация, информация, знания, търговски сделки и свободно време), което в края на краищата усъвършенства качеството им на живот и благосъстояние. Хората следователно очакват Интернет услугите да бъдат достъпни и на разумни цени, сигурни, надеждни и постоянни. Достъпът до тези услуги засяга също така упражняването на човешките права и основните свободи, както и осъществяването на демократично гражданство. Държавите членки на Съвета на Европа биха могли следователно да проучат заедно какво би могло да се направи като следствие на Препоръката на Комитета на министрите CM/Rec (2007)16 относно мерките за утвърждаване на обществената ценност на Интернет.

6. Медиите или подобните на тях услуги придобиват нарастващо значение независимо от границите. Преразглеждането на Европейската конвенция за трансгранична телевизия (ETS No. 132) е желана реакция, насочена към разнообразяването на комуникационните платформи и информационните услуги. Процесът на изменение на този инструмент трябва да завърши възможно най-скоро. Трябва да се изследва и възможността за създаването на по-широк правен механизъм, който да отговори на нуждата да бъде защитен потокът от медийно и подобно на медиите съдържание през границите и още по-общо Интернет трафикът, като се има предвид чл.10 от Европейската конвенция за правата на човека. Може би ще трябва да се предприемат стъпки, чрез които да се гарантира запазването на основната инфраструктура и ресурси, които са от първостепенно значение за достъпа до Интернет услугите в обществен интерес.

7. Въпросът за достойнството на лицата, изложени на въздействието на медиите или на подобните на медии услуги или засегнати от тях, трябва да бъде в центъра на процеса на разработване на норми за всички тези услуги. В същия контекст особено внимание трябва да се обърне на децата, на младите хора и на други групи със специални нужди или характеристики. Важен проблем е достъпът на всички изброени групи до медиите и подобните на тях услуги. Темите, отнасящи се до половете, трябва също така да станат обичайни при тях. Необходимо е ползвателите да придобият нужните знания, за да участват активно в новата комуникационна среда, да осъзнаят правата и отговорностите си и да бъдат защитени по подходящ начин от възможните вреди.

8. В интерес на защитата на правото на личен живот на обработването на личните данни в новата комуникационна и информационна среда и още по-специално – в Интернет, вкл. създаването на лични характеристики (профили) също трябва да се обърне внимание

9. Ефективното прилагане на нормите на Съвета на Европа относно свободата на изразяване и медиите постоянно буди тревога. Прилагането изисква внимателно обмисляне на следващите етапи в контекста на технологичното развитие и медийните условия. Заплахи произтичат и от кризисни ситуации, като терористични атаки, войни или финансова нестабилност, както и от технологичното развитие или условията на пазара, които засягат мястото на журналистите в информационните процеси. Особено нараства загрижеността във връзка с въздействието на тероризма и действията срещу него, предприети от държавите членки, върху цитираните свободи. Трябва да бъдат удвоени усилията, за да се гарантира, че тези свободи, основани на върховенството на закона, няма да бъдат жертвувани в създадените се обстоятелства. Спазването на нормите на Съвета на Европа за свободата на изразяване и свободата на медиите на практика трябва

следователно да бъде постоянен стремеж на страните.

10. В светлината на изложеното министрите са съгласни да развиват сътрудничество в областта на медиите и новите комуникационни услуги с оглед на създаването на общи решения, които се отнасят до състоянието на медиите и разпространението на услуги, подобни на медиите, по-специално отнасящи се до свободата на изразяване и информация, правото на личен живот и достойнството на човешката личност;

Приемат резолюцията „Към ново понятие за медиите“ и съответния план за действие, както и специалните резолюции „Управлението на Интернет и основните Интернет ресурси“ и „Развитието на антитерористичното законодателство в държавите членки на Съвета на Европа и неговото влияние върху свободата на изразяване и информация“, приложени към настоящата политическа декларация и се обръщат с молба към Комитета на министрите на Съвета на Европа да предприеме стъпки за прилагането на действията, отразени в тези документи;

Отправя молба към Комитета на министрите на Съвета на Европа да продължава да проучва възможните начини за утвърждаване на спазването на нормите на свободата на изразяване и свободата на медиите на практика.